

2008 metų finansinės atskaitomybės
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Duomenys apie Bendrovę

UAB „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas“ (toliau – Bendrovė) buvo įsteigta 2001 m. birželio 26 d. 2001 m. rugpjūčio 31 d. Bendrovė buvo įregistruota kaip uždaroji akcinė draudimo bendrovė adresu Jogailos g. 4, Vilnius. Draudimo veiklos licencija Nr. 0016 išduota 2001 m. liepos 31 d. (naujos formos licencija Nr. 000007 išduota 2005 m. kovo 15 d.).

UAB „Commercial Union Lietuva Gyvybės draudimas“ vadovaudamasi 2007 m. rugsėjo 3 d. vienintelio akcininko sprendimu pakeitė Bendrovės pavadinimą į uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“. Naujasis Bendrovės pavadinimas ir pakeisti Bendrovės įstatai 2007 m. gruodžio 11 d. įregistruoti Juridinių asmenų registre. 2008 m. Bendrovė pakeitė pagrindinės buveinės adresą į Lvovo g. 25, Vilnius. Naujasis Bendrovės adresas ir įstatai 2008 m. rugsėjo 17 d. įregistruoti Juridinių asmenų registre.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“ priklauso tarptautinei grupei „Aviva“, penktam didžiausiam gyvybės draudikui pasaulyje ir vienai didžiausių gyvybės draudimo ir pensijų fondų grupių Europoje.

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. visas Bendrovės akcijas turėjo Commercial Union Polska - Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna (Lenkija), vykdanči gyvybės draudimo veiklą. Akcinį kapitalą sudaro paprastosios akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 10 litų.

	2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d.		
	Akcinis kapitalas (tūkst. litų)	Akcijų priedai (tūkst. litų)	Akcijų skaičius
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	5 950	9 718	595 000
Pokytis	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	5 950	9 718	595 000

Bendrovė siūlo tokias gyvybės draudimo grupes: gyvybės draudimą, susijusį su investiciniais fondais (kai investavimo rizika tenka draudėjui), pensijų kaupimo veiklą ir gyvybės draudimą tiek, kiek nenumatyta Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 7 straipsnio 2 – 5 punktuose. Taip pat Bendrovė vykdo draudimą nuo nelaimingo atsitikimo ir draudimą ligos atveju, kaip papildančias pagrindinę draudimo riziką.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

Duomenys apie Bendrovę (tęsinys)

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovė siūlė aštuonis gyvybės draudimo produktus – universalų gyvybės draudimą, taupomąjį investicinį gyvybės draudimą, investicinį gyvybės draudimą su vienkartinė draudimo įmoka, gyvybės draudimą „Studentas“, VIP pensinį draudimą, darbuotojų gyvybės draudimą „Atlygis plus“, investicinį gyvybės draudimą „Aviva fondai“ bei 2008 m. spalio pradžioje rinkai pristatytą investicinį gyvybės draudimą „Saugi investicija“.

2003 m. rugpjūčio 28 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija išdavė Bendrovei leidimą Nr. 00001 vykdyti pensijų kaupimo veiklą. Bendrovė siūlo kaupti lėšas 3 pensijų fonduose – „Europensija“, „Europensija plus“ ir „Europensija ekstra“.

Pensijų fondų depozitoriumas yra AB SEB bankas, buveinė: Gedimino pr. 12, Vilnius, įmonės kodas – 112021238.

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės patikėjimo teise valdomų pensijų fondų „Europensija“, „Europensija plus“ ir „Europensija ekstra“ bendra grynujų aktyvų vertė buvo lygi 300 295 816 litų (2007 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 193 407 266 litams).

2008 m. pabaigoje Bendrovė vykdė veiklą 17 vietų, įskaitant administracijos vietą (2007 m. – 16 vietų). Buvėinių adresai:

Administracija: Lvovo g. 25, Vilnius
Vilniaus skyrius 1: Lvovo g. 25, Vilnius
Vilniaus skyrius 2: Ukmergės g. 220, Vilnius
Kauno skyrius: Savanorių pr. 292B, Kaunas
Klaipėdos skyrius: S.Daukanto g.3/J. Zauerveino g.6, Klaipėda
Šiaulių skyrius: Tilžės g. 124, Šiauliai
Panevėžio skyrius: Klaipėdos g. 28, Panevėžys
Alytaus biuras: S.Dariaus ir S.Girėno g.7, Alytus
Marijampolės biuras: Vytauto g. 13, Marijampolė
Kaišiadorių biuras: Gedimino g. 57, Kaišiadorys
Mažeikių biuras: Vydūno g. 12, Mažeikiai
Tauragės biuras: S.Dariaus ir S.Girėno g. 7, Tauragė
Utenos biuras: Maironio g. 4, Utena
Jonavos biuras: Basanavičiaus g.22/Prezidento g. 8, Jonava
Kėdainių biuras: Didžioji g. 38, Kėdainiai
Telšių biuras: Respublikos g. 6A, Telšiai
Elektrėnų biuras: Rungos g. 10, Elektrėnai

2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 69 darbuotojai (2007 m. gruodžio 31 d. – 63 darbuotojai).

2008 m. bei 2007 m. dukterinių ar asocijuotų įmonių Bendrovė neturėjo.

Augant konkurencijai Bendrovė sugebėjo išlaikyti savo pozicijas gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo rinkoje. 2008 m. Bendrovės klientų skaičius viršijo 188 tūkst. (2007 m. – 172 tūkst.); gruodžio pabaigoje Bendrovė turėjo apie 148 tūkst. (2007 m. – 139 tūkst.) pensijų fondų ir virš 40 tūkst. (2007 m. virš 33 tūkst.) gyvybės draudimo klientų.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

Duomenys apie Bendrovę (tęsinys)

Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos duomenimis, pagal pasirašytas gyvybės draudimo įmokas 2008 m. pabaigoje Bendrovė išliko trečioje vietoje ir tapo viena iš labiausiai savo užimamą rinkos dalį padidinusių bendrove, o valdoma rinkos dalis sudarė 15,9 proc. (2007 m. - 9 proc.).

Per šeštąjį II pakopos pensijų kaupimo sutarčių pasirašymo etapą 2008 m. Bendrovė, pasirašiusi 13 tūkst. (2007 m. – 16 tūkst.) pensijų kaupimo sutarčių ir nuo reformos pradžios sukaupusi 300 mln. litų (2007 m. – 193 mln. litų) klientų lėšų, buvo trečiojoje vietoje tarp visų pensijų kaupimo bendrovių.

II. APSKAITOS POLITIKA

1. Pagrindiniai principai

2008 m. bei 2007 m. gruodžio 31 d. balansas, pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių bei pinigų srautų ataskaitos parengtos pagal Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 3 d. nutarimą Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ bei susijusius šio nutarimo pakeitimus. Bendrovė taip pat vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Verslo apskaitos standartais (VAS) ir kitais teisės aktais, jei minėtas Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimas nenustato kitaip.

Bendrovė apskaitą tvarko ir šioje finansinėje atskaitomybėje visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 litai už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas.

2. Išimtys

Sudarydama 2008 m. bei 2007 m. finansinę atskaitomybę, Bendrovė laikėsi Verslo apskaitos standartuose nustatytų apskaitos principų bei vadovavosi Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. N-7 patvirtinta „Draudimo įmonių finansinės atskaitomybės sudarymo tvarka“. Finansinėje atskaitomybėje išimčių nebuvo.

3. Nematerialiojo turto apskaita ir amortizacija

Nematerialusis turtas pradžioje yra įtraukiamas į apskaitą įsigijimo verte kartu su negrąžinamais mokesčiais, tame tarpe su pridėtinės vertės mokesčiu. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas apskaitoje, jei yra tikėtina, kad Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Įtraukus į apskaitą nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir pastovų vertės sumažėjimo nuostolį, jei toks yra.

Nematerialusis turtas yra amortizuojamas taikant tiesinį amortizacijos metodą. Programos ir licencijos amortizuojamos per 4 metus, teisės amortizuojamos per jų galiojimo laikotarpį.

4. Nekilnojamojo turto apskaita ir nusidėvėjimas

2008 m. bei 2007 m. Bendrovė neturėjo nekilnojamojo turto.

5. Investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones apskaita

2008 m. bei 2007 m. Bendrovė neturėjo investicijų į dukterines įmones ir asocijuotas įmones.

6. Investicijų į nuosavybės vertybinius popierius apskaita

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo įsigijusi investicinių kintamo kapitalo bendrovių vertybinių popierių. Tokios investicijos pirminio pripažinimo momentu registruojamos apskaitoje įsigijimo verte, kuri yra lygi sumokėto atlyginimo už jas tikrajai vertei, neįtraukiant tiesioginių sandorio sudarymo išlaidų. Tiesioginės sandorio sudarymo išlaidos pripažįstamos to laikotarpio investicinės veiklos sąnaudomis. Kiekvieno laikotarpio pabaigoje vertybiniai popieriai yra apskaitomi tikrąja verte, atsižvelgiant į jų įvertintą rinkos kainą, ir balanse pateikiami tikrąja verte, vertės pasikeitimą apskaitant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo (pardavimo) dieną. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius priskiriamos finansiniam turtui, skirtam parduoti.

7. Investicijų į skolos vertybinius popierius apskaita

Investicijos į skolos vertybinius popierius pirminio pripažinimo momentu registruojamos apskaitoje įsigijimo verte, kuri yra lygi sumokėto atlyginimo už jas tikrajai vertei, neįtraukiant tiesioginių sandorio sudarymo išlaidų. Tiesioginės sandorio sudarymo išlaidos pripažįstamos to paties laikotarpio investicinės veiklos sąnaudomis. Kiekvieno laikotarpio pabaigoje šios investicijos apskaitomos tikrąja verte, atsižvelgiant į jų įvertintą rinkos kainą ir balanse pateikiamos tikrąja verte, o vertės pasikeitimas apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Jei skolos vertybiniais popieriais nėra prekiaujama reguliuojamose rinkose, jie balanse pateikiami tikrąja verte, kuri yra lygi labiausiai tikėtinais pardavimo kainai. Visi investicijų įsigijimai ir pardavimai yra pripažįstami jų pirkimo (pardavimo) dieną. Investicijos į skolos vertybinius popierius priskiriamos finansiniam turtui, skirtam parduoti.

8. Suteiktų paskolų apskaita

2008 m. ir 2007 m. Bendrovė nebuvo suteikusi paskolų trečiosioms šalims.

9. Indėlių kredito įstaigose apskaita

Indėliai kredito įstaigose apskaitomi nominalia verte, iki indėlio termino pabaigos kaupiant palūkanas tiesiniu būdu.

10. Kito materialiojo turto apskaita

Ilgalaikiu turtu pripažįstamas turtas, kurio įsigijimo vertė yra daugiau nei 500 litų ir kuris naudojamas Bendrovės veikloje ilgiau nei vienerius metus. Ilgalaikis materialusis turtas nudėvimas tiesiniu metodu. Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio pirmos dienos po turto įvedimo į eksploataciją. Ilgalaikiam materialiajam turtui taikomos šios nusidėvėjimo normos:

Organizacinė technika	4 metai
Automobiliai	6 metai
Baldai	6 metai
Skaičiavimo technika	4 metai
Kitas turtas	4 metai

10. Kito materialiojo turto apskaita (tęsinys)

Įsigytas materialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo verte kartu su negražinamu pridėtinės vertės mokesčiu. Į įsigijimo vertę traukiamos turto atvežimo, paruošimo naudoti, kitų negražinamų mokesčių išlaidos.

Kai turtas nurašomas arba parduodamas, jo įsigijimo vertė ir sukauptas nusidėvėjimas sąskaitose yra eliminuojamas, o pardavimo pelnas ar nuostoliai apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo, remonto išlaidos, patirtos pradėjus naudoti ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra apskaitomos kaip sąnaudos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį. Išsinuomoto turto eksploatavimo ir remonto išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kada jos buvo patirtos ir apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Bendrovė turto išperkamąją nuoma ar išsimokėtinai įsigijusi neturėjo.

11. Gautinų sumų apskaita

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 3 d. nutarimu Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ bei susijusiais nutarimo pakeitimais, pagal draudimo sutartį negautos mokėtinos įmokos nėra pripažįstamos pasirašytomis draudimo įmokomis, todėl Bendrovė gautinų sumų iš draudėjų neapskaito.

Kitos gautinos sumos apskaitomos jų tikrąja verte. Gautinų sumų vertės sumažėjimas yra pripažįstamas atlikus pagrįstą įvertinimą ir remiantis tikimybe, kad skola nebus apmokėta.

12. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Pinigų ekvivalentams priskiriami trumpalaikiai indėliai (iki 3 mėn.) bei pinigų rinkos priemonės.

13. Atidėtos įsigijimo sąnaudos

Nuo 2003 m. Bendrovės patirtos įsigijimo sąnaudos pensijų kaupimo veiklai vykdyti yra atidedamos, formuojant atidėtas įsigijimo sąnaudas balanse turto pusėje. Pensijų kaupimo veiklos įsigijimo sąnaudos atidedamos, kadangi jos patiriamos ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu nei bus uždirbamos pajamos. Įsigijimo sąnaudas sudaro komisiniai už sudarytas pensijų kaupimo sutartis, dokumentų rengimo, marketingo ir mokymų sąnaudos, patirtos pensijų kaupimo sutarčių sudarymui. Reklaminių lankstinukų ir skrajučių atidėtosios įsigijimo sąnaudos neformuojamos, jos apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje tą laikotarpį, kada įsigyjamoms. Pensijų kaupimo veiklos atidėtos įsigijimo sąnaudos amortizuojamos per 3 metus nuo pensijų kaupimo sutarties įsigaliojimo, skaičiuojant lygiomis dalimis kas mėnesį, pradedant nuo to mėnesio, kurį pirmą kartą uždirbamos pajamos pagal praėjusiais kalendoriniais metais sudarytas pensijų kaupimo sutartis. Ne pirmą kartą sudarytų pensijų kaupimo sutarčių įsigijimo sąnaudos yra amortizuojamos per kalendorinius metus, kuriais buvo sudaryta pensijų

13. Atidėtos įsigijimo sąnaudos (tęsinys)

kaupimo sutartis.

Bendrovė neatideda įsigijimo sąnaudų gyvybės draudimo veiklai, kai gyvybės draudimo įmokos yra uždirbamos bei įsigijimo sąnaudos, susijusios su uždirbamomis įmokomis, yra patiriamos tuo pačiu laikotarpiu. Kai įsigijimo sąnaudos, susijusios su uždirbamomis įmokomis, patiriamos ne tuo pačiu laikotarpiu, jos atidedamos ir amortizuojamos Bendrovėje nustatyta tvarka.

14. Turto vertės sumažėjimas

Turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsipirkimo vertę, vertės sumažėjimo nuostoliai yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Vertės sumažėjimo nuostoliai, apskaityti ankstesniais laikotarpiais, yra atstatomi, kai yra požymių, kad turto vertės sumažėjimas nebeegzistuoja arba sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje. Padidėjusi apskaitinė vertė dėl tokio atstatymo yra padidinama tik tiek, kad neviršytų turto nudėvėtos vertės, kuri būtų buvusi, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę apskaityti ankstesniais metais.

15. Kapitalas ir rezervai

Akcinis kapitalas apskaitomas pagal Bendrovės įstatus. Sumokėta suma, kuria išleistų akcijų pardavimo kaina viršija nominalią jų vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai. Rezervai sudaromi paskirstant ataskaitinių metų pelną visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų, poįstatyminių aktų bei Bendrovės įstatų. Perkainojimo rezervo Bendrovė neformuoja.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis, jeigu nepaskirstytojo pelno (nuostolių) finansinių metų pradžioje ir grynojo ataskaitinių finansinių metų pelno (nuostolių) suma yra neigiama, t. y. susidaro nuostoliai, visuotinis akcininkų susirinkimas turi priimti sprendimą padengti šiuos nuostolius – į paskirstytinąjį rezultatą pervedamas sumas įtraukti tokia seka:

- a) pervedimai iš rezervų, nepanaudotų ataskaitiniais finansiniais metais;
- b) pervedimas iš privalomojo rezervo;
- c) pervedimas iš akcijų priedų.

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus ir naudojamas sukauptiems nuostoliams padengti. Į jį privaloma kasmet perversi ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, apskaičiuojamo pagal Verslo apskaitos standartus, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo.

16. Draudimo techniniai atidėjiniai

Bendrovė formuoja numatomų išmokėjimų, gyvybės draudimo matematinio (žalų padengimo) ir gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninius atidėjinius. Bendrovė vadovaujasi Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos patvirtinta techninių atidėjinių formavimo metodika.

16. Draudimo techniniai atidėjiniai (tėsinys)

Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninis atidėjinys formuojamas investuojamų periodinių draudimo įmokų, nustatytų draudimo sutartyje, daliai bei investicinėms draudimo įmokoms.

Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys sudaromas praneštoms, bet dar nereguliuotoms žaloms, praneštoms sureguliuotoms, bet dar neapmokėtoms žaloms, įvykusioms, bet nepraneštoms žaloms, išperkamosioms sumoms. Įvykusių, bet nepraneštų žalų techninis atidėjinys papildančiosioms draudimo rūšims formuojamas kaip didesnis iš penkių procentų per paskutinius 4 ketvirčius uždirbtų atskaitymų už draudimo apsaugą ir „Chain-Ladder“ metodu apskaičiuoto techninio atidėjinio. Praneštų, bet dar nereguliuotų žalų, ir įvykusių, bet nepraneštų žalų, techninių atidėjinių sumos yra didinamos žalos sureguliuavimo sąnaudomis, apskaičiuotomis vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos techninių atidėjinių formavimo metodika.

Žalos padengimo techninis atidėjinys skaičiuojamas draudimo rizikoms, priskirtinoms ateities laikotarpiams, ir ateinančių laikotarpių sutarčių administravimo sąnaudoms padengti.

Žalos padengimo techninis atidėjinys draudimo rizikoms padengti yra skaičiuojamas aktuariniu perspektyviniu principu, diskontuojant būsimas mirties ir mirties dėl nelaimingo atsitikimo teigiamo rizikos kapitalo sumas, ateinančių laikotarpių sutarčių administravimo sąnaudas atitinkamai draudimo sutartims, pagal kurių sąlygas nėra išskaičiuojami atskaitymai už draudimo apsaugą ar už draudimo sutarčių administravimą iš draudimo sutarties vertės arba draudimo įmokų. Žalos padengimo techninis atidėjinys atskaitymams už draudimo riziką, priskirtiną ateities laikotarpiams, formuojamas 1/24 metodu kiekvienos sutarties atskaitomų draudimo rizikos kaštų daliai, naudojant perkeltų įmokų techninio atidėjinio apskaičiavimo metodus. Žalos padengimo techninis atidėjinys draudimo rizikoms padengti yra apskaičiuojamas kiekvienai atskaitinio laikotarpio pabaigoje galiojančiai draudimo sutarčiai atskirai.

Naudojamos prielaidos:

- mirtingumo – 40 proc. nuo Lietuvos gyventojų 1989 - 90 m. mirtingumo lentelės tikimybių;
- diskonto faktorius - diskontuojama maksimalia technine palūkanų norma, periodiškai nustatoma Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimais (techninė palūkanų norma 2008 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 2,62 proc., 2007 m. gruodžio 31 d. - 2,49 proc.).

17. Atidėjimai kitiems įsipareigojimams padengti

Atidėjimai kitiems įsipareigojimams ir reikalavimams padengti yra formuojami gavus pagrįstą informaciją apie Bendrovės įsipareigojimo atsiradimą tam, kad būtų užtikrintas tokių įsipareigojimų vykdymas.

18. Kiti įsipareigojimai

Kiti įsipareigojimai registruojami apskaitoje, atsiradus įsipareigojimams vykdant draudimo ar su ja susijusią veiklą. Į kitus įsipareigojimus neįskaitomos techninių atidėjinių sumos.

19. Pasirašytos ir uždirbtos draudimo įmokos

Draudimo įmokos pripažįstamos pasirašytomis tada, kai jos yra gaunamos ir kai yra formuojamas su jų sumokėjimu susijęs gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjiny.

Uždirbtomis pajamomis pripažįstamos pasirašytos įmokos, sumažintos perdraudikams tenkančia uždirbtų įmokų dalimi.

Perdraudikų dalis uždirbtose įmokose yra apskaičiuojama pagal perdraudimo sutartyje nurodytus principus, t.y. perdraudikų rizikos tarifas padaugintas iš vidutinės per ataskaitinį laikotarpį perdraudikų dalies teigiamame rizikos kapitale kiekvienam apdraustajam kiekvienai draudimo rizikos rūšiai.

20. Draudimo išmokų sąnaudos

Išmokėtos draudimo išmokos už draudimo sutartyje numatytus draudiminiuosius įvykius, atsitikusius ataskaitiniu laikotarpiu, taip pat ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais, pripažįstamos to laikotarpio, kurį jos buvo išmokėtos, sąnaudomis. Jeigu draudiminis įvykis įvyko ataskaitiniu laikotarpiu, o išmoka išmokama kitą laikotarpį, ataskaitinio laikotarpio pabaigai sudaromas numatomų išmokų techninis atidėjiny.

Žalos suregulavimo sąnaudoms priskiriamos Bendrovės administracinės išlaidos, susijusios su žalos suregulavimu ir patirtos draudimo Bendrovės viduje (darbo užmokestis žalos suregulavimo skyriaus darbuotojams ir kita), taip pat išlaidos tretiesiems asmenims, tiesiogiai susijusios su draudiminio įvykio tyrimu (atlygis ekspertams, galimos papildomos išlaidos tyrimo metu ir kita). Žalos suregulavimo sąnaudoms priskiriama dalis administracinių sąnaudų pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką.

Perdraudikų dalis draudimo išmokose yra apskaičiuojama proporcingai perdraudikų prisiimtai rizikos daliai pagal tą sutartį, kuriai skaičiuojama išmoka.

21. Investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Investicijų perleidimo pelnas ir nuostoliai pripažįstami tuo laikotarpiu, kuriuo investicijos buvo realizuotos. Pelno (nuostolių) ataskaitoje atvaizduojamas ataskaitinių metų investicijų perleidimo pelnas arba nuostoliai - kaip teigiamas arba neigiamas skirtumas tarp investicijų realizavimo vertės ir jų balansinės vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje. Investicijų, turėtų ataskaitinio laikotarpio pradžioje, tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pradžioje skirtumas, taip pat ataskaitinį laikotarpį įsigytų vertybinių popierių ir kitų investicijų tikrosios vertės ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir jų įsigijimo savikainos skirtumas priskiriamas investicijų vertės padidėjimui arba sumažėjimui.

Investicijų perleidimo pelnas bei nerealizuotas vertės padidėjimas iš gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, investicijų atvaizduojami pelno (nuostolių) atskaitos pozicijoje „II.3.1. Pelnas iš investicijų, kai investavimo rizika tenka draudėjui“, o perleidimo nuostoliai ir nerealizuotas vertės sumažėjimas atitinkamai pozicijoje „II.10.1. Nuostoliai iš investicijų, kai investavimo rizika tenka draudėjui (-)“.

21. Investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų pripažinimas (tęsinys)

Investicijų vadybos sąnaudoms tiesiogiai priskiriami komisiniai makleriams ir finansinių institucijų suteiktų paslaugų mokesčiai, taip pat dalis administracinių sąnaudų, susijusių su investicijų vadyba, pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką. Jos apskaitomos tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamos.

Investicinės veiklos pelnas iš nuosavo kapitalo perkeliamas į netechninę dalį. Jis apskaičiuojamas Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. vasario 3 d. nutarime Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ nustatyta tvarka. Prieš skaičiavimą pelno (nuostolių) pozicija II.9. koreguojama investicijų vadybos sąnaudomis, tenkančiomis investicijų, dengiančių gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjiniui bei Bendrovės valdomų pensijų fondų investicijų valdymui. Investicijų vadybos sąnaudos, tenkančios Bendrovės valdomų pensijų fondų investicijoms, apskaičiuojamos vadovaujantis Bendrovės patvirtinta sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarka. Investicijų vadybos sąnaudos, tenkančios investicijų, dengiančių gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, techninius atidėjinius, valdymui, investicijų iš nuosavo kapitalo ir kitus techninius atidėjinius dengiančių investicijų valdymui, apskaičiuojamos pagal investicijų, dengiančių atitinkamus techninius atidėjinius, ir investicijų iš nuosavo kapitalo tikrosios vertės proporcijas, naudojant vidutinius per ataskaitinį laikotarpį dydžius. Vidutinis dydis apskaičiuojamas kaip ataskaitinio laikotarpio pradžios ir pabaigos verčių aritmetinis vidurkis.

22. Įsigijimo ir administracinės sąnaudos

Tiesiogiai įsigijimo sąnaudoms priskiriamas komisinis atlyginimas ir kitos išmokos draudimo tarpininkams, dokumentų rengimo bei medicininių apžiūrų sąnaudos. Įsigijimo sąnaudoms taip pat priskiriama dalis administracinių sąnaudų, susijusių su draudimo sutarčių įsigijimu pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką. Įsigijimo sąnaudos, išskyrus atidėtasias įsigijimo sąnaudas (žr. p. II.13.), apskaitomos tuo laikotarpiu, kuriuo patiriamos.

Administracinėms sąnaudoms priskiriamos personalo sąnaudos, patalpų išlaikymo, ryšių sąnaudos bei kitos sąnaudos, tokios kaip amortizacijos ir nusidėvėjimo, kiek jos neįtraukiamos į investicijų, įsigijimo ar žalos sureguliojimo sąnaudas pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką. Tiesiogiai administracinėms sąnaudoms priskiriamos įmokų surinkimo, mokesčių sąnaudos bei sąnaudos, tiesiogiai susijusios su pensijų fondų valdymu.

Perdraudikų pelno komisinių dalis mažina Bendrovės administracines sąnaudas.

Įsigijimo ir administracinės sąnaudos pagal Bendrovės veiklos pobūdį papildomai skirstomos į gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo veiklos sąnaudas pagal Bendrovės patvirtintą sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarką.

Bendrovė taip pat vykdo gyvybės draudimą, draudimą nuo nelaimingų atsitikimų bei draudimą ligos atveju kaip papildančiąsias draudimo grupes prie gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, tačiau pasirašytose įmokose toks atskyrimas nėra įmanomas, todėl ir sąnaudos nėra skirstomos.

23. Kitų techninės veiklos pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Kitoms techninės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, susijusios su pensijų kaupimo veikla. Kitoms techninėms sąnaudoms priskiriamos sąnaudos iš draudimo veiklos, neįtrauktos į kitas pozicijas. Kitos techninės veiklos pajamos ir sąnaudos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos.

24. Kitų pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Kitos pajamos ir sąnaudos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kada jos patiriamos.

25. Mokesčiai

Pagrindinių Bendrovės mokamų mokesčių tarifai:

- Draudimo priežiūros komisijos išlaikymo mokestis 2008 m. – 0,2425 proc. nuo pasirašytų įmokų (2007 m. – 0,3094 proc.);
- Socialinio draudimo įmokos – 30,98 proc. nuo darbuotojams priskaičiuotų su darbo santykiais susijusių sumų.

Pelno mokestis apskaičiuojamas atsižvelgiant į metinį pelną ir įvertinus atidėtąjį pelno mokestį. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2008 m. yra 15 proc. Nuo 2009 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas yra 20 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtieji mokesčiai apskaičiuojami balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtasis mokestis atspindi laikinųjų skirtumų tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės ir jų mokesčių bazės grynąją mokestinę įtaką. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra vertinami mokesčių tarifu, kuris, kaip tikimasi, bus taikomas laikotarpiu, kuriame bus realizuojamas turtas ar padengiamas įsipareigojimas, remiantis mokesčių tarifais, kurie buvo priimti ar iš esmės priimti balanso data.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažįstamas balanse tokiu dydžiu, koku Bendrovės vadovybė tikisi, kad jis bus realizuotas artimiausioje ateityje vadovaujantis apmokestinamojo pelno prognozėmis.

Jei tikėtina, kad dalis atidėtojo mokesčio nebus realizuota, ši atidėtojo mokesčio dalis nėra pripažįstama finansinėje atskaitomybėje.

26. Užsienio valiutos vertės perskaičiavimas

Visi sandoriai yra apskaitomi litais. Jeigu sandoris sudaromas ne Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, sandorio suma perskaičiuojama į litus pagal sandorio dieną galiojusį oficialų lito ir atitinkamos valiutos santykį.

Turtas ar įsipareigojimai užsienio valiuta kiekvieno mėnesio pabaigoje perskaičiuojami pagal oficialų tos dienos lito ir tos valiutos santykį. Pelnas ar nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo balanso dienai yra apskaitomi finansinių pajamų (sąnaudų) straipsnyje pelno (nuostolių) ataskaitoje.

27. Investicijų vertės perskaičiavimas

Investicinių kintamo kapitalo bendrovių vertybinių popierių vertė kiekvieno mėnesio pabaigoje perskaičiuojama pagal oficialiai skelbiamas akcijų rinkos kainas. Skolos vertybinių popierių vertė kiekvieno mėnesio pabaigoje perskaičiuojama pagal oficialiai skelbiamas tos dienos vertybinių popierių kotiruotes. Skolos vertybiniai popieriai, kuriais neprekiuojama reguliuojamose rinkose, įvertinami labiausiai tikėtina pardavimo kaina. Susidaręs skirtumas dėl vertės pasikeitimo apskaitomas kaip nerealizuotos pajamos arba sąnaudos iš investicijų pelno (nuostolių) ataskaitoje. Investicijų tikroji vertė lygi jų apskaitinei vertei.

28. Pinigų srautai

Finansinei veiklai priskiriamas valiutų kursų pasikeitimo rezultatas, palūkanos už lėšų likučius bankų sąskaitose. Investicinei veiklai priskiriamos investicijų realizuotos pajamos ir sąnaudos, sumos, sumokėtos investavus bei sumokėti mokesčiai, susiję su investicine veikla ir investicijų valdymu. Bendrovės įprastinei veiklai priskiriamos gautos draudimo įmokos, išmokėtos draudimo išmokos, apmokėtos veiklos sąnaudos, sumokėti mokesčiai, sumos, gautos ir sumokėtos perdraudikams, bei sumos, gautos ir sumokėtos vykdant kitą Bendrovės veiklą.

29. Atsargos

Įsigijusi atsargas (draudimo dokumentus, reklaminę medžiagą ir kt.), Bendrovė iš karto nurašo į sąnaudas visą įsigytų atsargų sumą.

30. Įvertinimų naudojimas rengiant finansinę atskaitomybę

Rengiant finansinę atskaitomybę pagal 2004 m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos nutarimo Nr. N-7 „Dėl draudimo įmonių finansinės atskaitomybės“ bei susijusių nutarimo pakeitimų reikalavimus, vadovybė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie įtakoja pateiktas turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimą. Šios finansinės atskaitomybės reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą, vertės sumažėjimo, taip pat mirtingumo lentelės bei techninės palūkanų normos įvertinimus. Ateityje įvyksiantys įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėje atskaitomybėje, kai pakeitimas bus atliktas.

31. Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėje atskaitomybėje. Jie yra aprašomi finansinėje atskaitomybėje, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėje atskaitomybėje nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėje atskaitomybėje tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

32. Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį balanso sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėje atskaitomybėje yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

33. Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansinę atskaitomybę turtas ir įsipareigojimai bei pajamos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras verslo apskaitos standartas tokio sudengimo reikalauja.

Kur buvo reikalinga ir įmanoma tiksliai įvertinti, palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti, kad atitiktų einamųjų metų pateikimo pokyčius.

34. Apskaitinių įvertinimų ir pateikimo finansinėje atskaitomybėje keitimas

2008 m. buvo peržiūrėta Sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms Bendrovės apskaitoje tvarka ir atlikta keletas pakeitimų.

Siekiant tiksliau paskirstyti sąnaudas tarp pensijų kaupimo veiklos ir gyvybės draudimo veiklos, metinių laiškų pensijų fondų klientams siuntimo sąnaudos buvo priskirtos tiesioginėms pensijų veiklos administravimo sąnaudoms, anksčiau jos buvo priskiriamos prie netiesioginių administravimo sąnaudų.

Kaštų centrų, betarpiškai susijusių su gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo sutarčių įsigijimu, aptarnavimu, lėšų investavimu ar žalų reguliavimu, sąnaudos yra paskirstomos pagal proporcijas, nustatytas sudarant Bendrovės verslo planus ir atsižvelgiant į planuojamas verslo apimtis bei atitinkamų kaštų centrų (Bendrovės skyrių ir padalinių darbuotojų) funkcijas. Pasikeitus Bendrovės personalo struktūrai pardavimų rėmimo kaštų centre, buvo peržiūrėtas šio kaštų centro sąnaudų paskirstymas tarp pensijų kaupimo ir gyvybės draudimo veiklos.

Šis apskaitinio įvertinimo pakeitimas Bendrovės rezultatui įtakos neturi.

35. Segmentai

Geografinis segmentas yra išskirta verslo sudedamoji dalis, kurioje teikiamos draudimo paslaugos tam tikroje geografinėje ekonominėje aplinkoje ir kurios rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų verslo dalių, veikiančių kitoje geografinėje ekonominėje aplinkoje. Išskiriami tokie geografiniai segmentai: Lietuvos Respublika, kitos Europos Sąjungos valstybės narės, užsienio valstybės. Bendrovės informacija pagal geografinius segmentus pateikta 19 pastaboje.

Verslo segmentas yra išskirta verslo sudedamoji dalis, kurioje gaminami atskiri arba susiję produktai ar teikiamos atskiros arba susijusios paslaugos ir kurios verslo rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų Bendrovės verslo dalių. Išskiriami tokie verslo segmentai – gyvybės draudimo bei pensijų kaupimo. Gyvybės draudimo verslo segmentas taip pat skirstomas pagal individualias bei grupines sutartis, gyvybės draudimo sutartis pagal vienkartinės ir periodines įmokas, gyvybės draudimo sutartis su dalyvavimu pelne bei be dalyvavimo pelne. Bendrovės informacija pagal verslo segmentus pateikta 19 bei 20 pastabose.

III. AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Pastaba. Bendrovės rizikos, jų apimtys ir valdymas

Bendrovė, vykdydama savo veiklą, nuolat identifikuoja rizikas, kurios daro įtaką ilgalaikiams Bendrovės tikslams bei finansiniams rezultatams. Rizikas įtakoja tiek išoriniai, tiek vidiniai veiksniai. Savo veiklos rizikos valdymui Bendrovė turi pasitvirtinusi ir įgyvendinusi Rizikos valdymo strategiją.

Bendrovėje rizika įvertinama naudojant kokybinius ar kiekybinius metodus arba juos derinant kartu. Rizikos poveikis skirstomas pagal įtaką Bendrovės finansams, veiklai ar reputacijai. Jei įmanoma, įvertinama finansinė tam tikros rizikos įtaka. Rizikos poveikis yra vertinamas atsižvelgiant į finansinį įtakos materialumą.

Bendrovė išskiria tokias rizikų grupes, kurios gali turėti įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams: technines, investavimo ir netechnines rizikas.

Techninės rizikos

Draudimo rizikos prisiėmimas. Sudarant gyvybės draudimo sutartis, Bendrovės rizikos vertinimo specialistai vertina apdraustųjų sveikatos būklę, laisvalaikio pomėgius, darbo pobūdį bei draudėjų finansinį pajėgumą, vadovaudamiesi Bendrovės valdybos patvirtinta „Draudimo rizikos vertinimo tvarka“. Pagal perdraudimo sutartį gyvybės draudimo sutartis, viršijančios nustatytas ribas, prieš jas sudarant, yra vertinamos ir perdraudimo įmonės rizikos vertinimo specialistų.

Žalos ir nuostolingumas. Bendrovė pranešimus apie draudiminiuosius įvykius tiria vadovaudamasi patvirtinta „Žalų reguliavimo tvarka“. Tvarka nustato draudimo išmokų ribas, kurių ribose Bendrovės darbuotojai turi teisę patvirtinti draudimo išmokų mokėjimą (kuo didesnė žala, tuo didesnė kontrolė yra jos patvirtinimui). Rizikų nuostolingumo analizė yra atliekama periodiškai, patikrinant, ar nuostolingumas neviršija numatyto Bendrovės veiklos planuose. Pagrindinė Bendrovės prisiimama draudimo rizika yra mirtingumo rizika. Tikėtina, kad Lietuvos gyventojų mirtingumas ilgu laikotarpiu mažės, o būsimo gyvenimo trukmė ilgės. Kadangi mirtingumo pokyčiai yra tikėtini tik ilgu laikotarpiu, trumpu laikotarpiu Bendrovės finansiniams rezultatams pokyčiai įtakos neturės.

Techninių atidėjinių formavimas. Bendrovė techninius atidėjinius formuoja vadovaudamasi Bendrovės patvirtinta Techninių atidėjinių skaičiavimo metodika, parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos 2004 m. spalio 1 d. nutarimo Nr. N-117 „Dėl Metodikos draudimo techninių atidėjimų dydžiams apskaičiuoti patvirtinimo“ nuostatomis, atsižvelgiant į draudimo Bendrovės vykdomos gyvybės draudimo veiklos specifiką bei atsargumo principus.

1. Pastaba. Bendrovės rizikos, jų apimtys ir valdymas (tęsinys)

Investavimo rizikos

Draudėjų lėšų investavimas. Kadangi Bendrovė, vykdydama gyvybės draudimo veiklą, sudaro tik gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, draudimo sutartis, tai Bendrovė tiesioginės investavimo rizikos draudėjų atžvilgiu neprisiima. Investavimo riziką galima traktuoti tik kaip riziką viso finansų ir draudimo sektoriaus atžvilgiu. Jei investicijų grąža kristų vidutiniu ir ilgu laikotarpiu, yra grėsmė, kad mažėtų klientų pasitikėjimas ilgalaikiais investavimo instrumentais. Todėl tikėtina, kad padidėtų draudimo sutarčių nutraukimai ir ženkliai sumažėtų naujų sutarčių sudarymas.

Nuosavo kapitalo lėšų investavimas. Investuojant nuosavas lėšas nesiekama didelio pelningumo, bet investuojama saugiai ir likvidžiai. Tokių investicijų kaina svyruoja nežymiai, todėl investavimo rizika nemateriali.

Netechninės rizikos

Atskaitymai iš draudimo sutarčių. Bendrovė, kurdama draudimo produktus, tiria konkurentų produktus bei draudimo rinkos tendencijas tiek Lietuvoje, tiek Rytų Europoje, atlieka draudimo produktų pelningumo analizę ir nustato atskaitymus iš draudimo sutarčių.

Bendrovė pagal Aviva grupės reikalavimus periodiškai tikrina draudimo produktų pelningumą, atlieka prielaidų, nustatytų draudimo produktų kūrimo metu, atitikimą su realiai patirtomis.

Bendrovė pagal Aviva grupės bei Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos reikalavimus periodiškai sudaro Bendrovės veiklos planus ateinantiems metams, o vėliau tikrina nuokrypius nuo planų, aiškindamasi jų priežastis.

Komercinės paslaptys. Bendrovė informacijai ir duomenims yra nustačiusi konfidencialumo lygius. Bet kuri konfidenciali informacija, priskirta vienam konfidencialumo lygiui, gali būti pasiekama tik tam tikram lygiui priskirtiems darbuotojams bei atitinkamo aukštesniojo informacijos lygio turėtojams.

Auganti konkurencija. 2008 m. bendra rinkoje pasirašytų gyvybės draudimo įmokų suma sumažėjo 32,1 proc. (nuo 786,8 mln. litų iki 534,4 mln. litų). Mažėjant gyvybės draudimo rinkai, Bendrovė sugebėjo sustiprinti savo pozicijas gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo rinkose. Vykdydama gyvybės draudimo veiklą, Bendrovės pasirašytos įmokos 2008 m. lyginant su 2007 m. padidėjo 19,9 proc. Pensijų kaupimo rinkoje Bendrovė užima trečiąją vietą tarp 9 pensijų kaupimo bendrovių. Bendrovė per metus 2 procentiniais punktais padidino užimamą rinkos dalį pagal valdomą pensijų fondų turta.

Kitos galimos rizikos Bendrovės veiklai ir jų finansinė įtaka yra nereikšmingos.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

2. Pastaba. Nematerialusis turtas

Straipsniai	Turto grupės		Iš viso
	Programinė įranga	Teisės	
<i>Įsigijimo vertė</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	663 352	12 977	676 329
Įsigytas turtas	41 022	-	41 022
Perleistas turtas (-)	-	-	-
Nurašytas turtas (-)	-	-	-
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas turtas +/-(-)	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	704 374	12 977	717 351
<i>Sukaupta amortizacija</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	596 793	12 977	609 770
Apskaičiuota amortizacija	28 764	-	28 764
Atkurta amortizacija (-)	-	-	-
Nurašyta amortizacija perleidus turtą (-)	-	-	-
Nurašyta amortizacija nurašius turtą (-)	-	-	-
Iš vieno straipsnio į kitą perrašyta amortizacija +/-(-)	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	625 557	12 977	638 534
<i>Likutinė vertė</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	66 559	-	66 559
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	78 817	-	78 817

2008 m. gruodžio 31 d. visiškai amortizuoto, bet dar naudojamo Bendrovėje nematerialaus turto įsigijimo vertė sudarė 575 658 litus (2007 m. gruodžio 31 d. – 404 210 litų).

3. Pastaba. Nekilnojamas turtas

2008 m. bei 2007 m. Bendrovė nekilnojamojo turto neturėjo.

4. Pastaba. Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

2008 m. ir 2007 m. Bendrovė neturėjo investicijų į dukterines ir asocijuotas įmones.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

5. Pastaba. Nuosavybės ir skolos vertybiniai popieriai

Šioje pastaboje nurodomos investicijos į vertybinius popierius, išskyrus investicijas, kai investavimo rizika tenka draudėjui, išskiriant nuosavybės vertybinius popierius ir skolos vertybinius popierius.

Straipsniai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Skolos vertybiniai popieriai	Iš viso
<i>Išsigijimo vertė</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	3 709 878	19 725 518	23 435 396
Išgytą turtą	6 306 149	19 325 103	25 631 252
Perleistas turtas (-)	(4 084 221)	(20 261 846)	(24 346 067)
Nurašytas turtas (-)	-	-	-
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas turtas +/-(-)	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	5 931 806	18 788 775	24 720 581
<i>Perkainojimas</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	59 949	215 847	275 796
Vertės padidėjimas	106 780	300 802	407 582
Vertės sumažėjimas (-)	(615 706)	(382 695)	(998 401)
Nurašytas perkainojimo rezultatas perleidus turtą (-)	(158 077)	(336 503)	(494 580)
Nurašytas perkainojimo rezultatas nurašius turtą (-)	-	-	-
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas perkainojimo rezultatas +/-(-)	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	(607 054)	(202 549)	(809 603)
<i>Likutinė vertė</i>			
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	3 769 827	19 941 365	23 711 192
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	5 324 752	18 586 226	23 910 978

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

6. Pastaba. Paskolos

2008 m. ir 2007 m. Bendrovė nebuvo suteikusi paskolų.

7. Pastaba. Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, investicijos

Straipsniai	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Skolos vertybiniai popieriai	Pinigai sąskaitose ir kasoje	Iš viso
Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	70 459 556	18 505 893	-	88 965 449
Įsigytas turtas	94 500 606	22 145 530	3 287 440	119 933 576
Perleistas turtas (-)	(86 493 551)	(13 384 947)	-	(99 878 498)
Nurašytas turtas (-)	-	-	-	-
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas turtas +/-(-)	-	-	-	-
Vertės padidėjimas	932 334	44 287	-	976 621
Vertės sumažėjimas (-)	(8 679 958)	(559 785)	-	(9 239 743)
Balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	70 718 987	26 750 978	3 287 440	100 757 405

8. Pastaba. Profesinių pensijų kaupimo veiklos investicijos

Bendrovė nevykdo profesinių pensijų kaupimo veiklos.

9. Pastaba. Gautinos sumos

Gautinos sumos	Bendra suma	Abejotinos gautinos sumos	Balansinė vertė
Tiesioginio draudimo veiklos gautinos sumos:	-	-	-
iš draudėjų	-	-	-
iš tarpininkų	-	-	-
iš kitų	-	-	-
Persidraudimo veiklos gautinos sumos:	-	-	-
iš perdraudėjų	-	-	-
iš perdraudikų	-	-	-
kitų asmenų	-	-	-
iš tarpininkų	-	-	-
iš kitų asmenų	-	-	-
Kitos gautinos sumos:	9 147 024	-	9 147 024
iš kitų asmenų	9 147 024	-	9 147 024
Iš viso	9 147 024	-	9 147 024

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

---

9. Pastaba. Gautinos sumos

Gautinos sumos	Bendra suma	Abejotinos gautinos sumos	Balansinė vertė
Sumos, gautinos iš įmonės vadovų	-	-	-
Sumos, gautinos iš susijusių asmenų*	8 805 430	-	8 805 430
Iš viso	8 805 430	-	8 805 430

*2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovės gautinas sumas sudarė investicijų valdymo įmonės Aviva Investors mokėtina suma už vertybinių popierių pardavimo sandorį, kurio atsiskaitymo terminas 2009 m. sausio mėn. Aviva Investors pagal minėtą sandorį pilnai atsiskaitė 2009 m. sausio 5 d.

10. Pastaba. Abejotinos sumos

2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje abejotinių sumų nebuvo.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

11. Pastaba. Ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus investicijas

Straipsniai	Turto grupės						Iš viso
	Skaičiavimo technika	Transporto priemonės	Baldai	Organizacinė technika	Kitas turtas	Patalpos (nuomojamo turto pagerinimas)	
<i>Įsigijimo vertė</i>							
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	1 079 532	228 177	374 893	154 857	312 178	282 106	2 431 743
Įsigytas turtas	143 603	-	74 336	16 373	75 720	-	310 032
Perleistas turtas (-)	-	-	(1 661)	-	-	-	(1 661)
Nurašytas turtas (-)	(128 033)	-	(4 212)	(32 918)	(104 149)	-	(269 312)
Iš vieno straipsnio į kitą perrašytas turtas +/-(-)	-	-	-	-	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	1 095 102	228 177	443 356	138 312	283 749	282 106	2 470 802
<i>Sukauptas nusidėvėjimas</i>							
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	823 520	55 492	276 466	125 294	224 766	282 106	1 787 644
Apskaičiuotas nusidėvėjimas	109 839	38 029	47 954	11 997	38 654	-	246 473
Atkurtas nusidėvėjimas (-)	-	-	-	-	-	-	-
Nurašytas nusidėvėjimas perleidus turtą (-)	-	-	-	-	-	-	-
Nurašytas nusidėvėjimas nurašius turtą (-)	(127 999)	-	(4 210)	(32 912)	(104 121)	-	(269 242)
Perrašytas iš vieno straipsnio į kitą nusidėvėjimas +/-(-)	-	-	-	-	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	805 360	93 521	320 210	104 379	159 299	282 106	1 764 875
<i>Likutinė vertė</i>							
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	256 012	172 685	98 427	29 563	87 412	-	644 099
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	289 742	134 656	123 146	33 933	124 450	-	705 927

2008 m. gruodžio 31 d. pilnai nudėvėto, bet dar Bendrovėje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus investicijas, įsigijimo vertė sudaro 895 540 litus (iš jų skaičiavimo technikos – 596 456 litų, baldų – 126 982 litus, organizacinės technikos – 78 368 litus, kito turto – 93 734 litus).

2007 m. gruodžio 31 d. pilnai nudėvėto, bet dar Bendrovėje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus investicijas, įsigijimo vertė sudaro 930 869 litus (iš jų skaičiavimo technikos – 593 415 litus, baldų – 80 373 litus, organizacinės technikos – 100 606 litus, kito turto – 156 475 litus).

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

12. Pastaba. Pinigai sąskaitose ir kasoje

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	5 310 294	6 671 128
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	2 823 119	5 310 294
Pinigai bankų sąskaitose	1 271 388	3 196 268
Pinigai kasoje	2 755	552
Pinigų ekvivalentai	1 548 976	2 113 474

Pinigų ekvivalentus 2008 m. gruodžio 31 d. sudaro nakties indėlis AB bankas „Hansabankas“, o 2007 m. gruodžio 31 d. AB DnB NORD bankas pinigų rinkos fondo investiciniai vienetai bei nakties indėlis AB bankas „Hansabankas“.

13. Pastaba. Sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Atidėtos įsigijimo sąnaudos	2 470 466	2 821 260
Pensijų kaupimo veiklos atidėtos įsigijimo sąnaudos	2 470 316	2 817 997
Komisinis atlyginimas	2 404 795	2 746 808
Marketingo išlaidos	5 012	8 779
Dokumentų blankai	55 156	55 754
Kitos	5 353	6 656
Gyvybės draudimo veiklos atidėtos įsigijimo sąnaudos	150	3 263
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	91 847	79 194
Kitos sukauptos pajamos	174 462	-
Iš viso	2 736 775	2 900 454

2008 m. gruodžio 31 d. kitas sukauptas pajamas sudarė gautina perdraudikų pelno dalis. 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje sukauptų pajamų nebuvo.

14. Pastaba. Akcininkų nuosavybė

2008 m. gruodžio 31 d. 100 proc. Bendrovės akcijų priklausė vieninteliam akcininkui Lenkijos įmonei Commercial Union Polska - Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna. 2008 m. ir 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinį kapitalą sudarė 595 tūkst. paprastųjų 10 litų nominalios vertės akcijų.

2008 m. balandžio 24 d. Bendrovės akcininko sprendimu 2007 m. Bendrovės pelnas – 8 198 394 litai buvo paskirstytas tokia tvarka: suformuotas privalomasis rezervas 409 920 litų ir išmokėti dividendai akcininkui 7 788 474 litai.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

14. Pastaba. Akcininkų nuosavybė (tęsinys)

2008 m. pelno paskirstymo projektas:

Straipsniai	Suma
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) - praėjusių finansinių metų pabaigoje	8 198 394
Nepaskirstytasis rezultatas po praėjusių finansinių metų pelno (nuostolių) paskirstymo	-
Grynasis finansinių metų rezultatas – pelnas (nuostoliai)	12 331 934
Pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas ataskaitinių finansinių metų pelnas (nuostoliai)	-
Paskirstytinas rezultatas – pelnas (nuostoliai) – finansinių metų pabaigoje	12 331 934
Akcininkų įnašai nuostoliams padengti	-
Paskirstytinas pelnas (nuostoliai)	12 331 934
Pelno paskirstymas	
Į privalomąjį rezervą	74 800
Į kitus rezervus	-
Dividendai	12 257 134
Kiti	-
Nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) – ataskaitinių finansinių metų pabaigoje	-

15. Pastaba. Techniniai atidėjiniai

Techninio atidėjinio rūšis	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui	100 757 405	88 965 449
Numatomų išmokėjimų	3 338 511	3 298 694
Žalos padengimo	3 237 570	1 985 711

Didžiausi Bendrovės techninių atidėjinių pokyčiai per 2008 m. buvo dėl padidėjusių gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, ir žalos padengimo techninių atidėjinių. Šių atidėjinių augimą įtakojo Bendrovės gyvybės draudimo sutarčių portfelio augimas.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

15. Pastaba. Techniniai atidėjiniai (tęsinys)

Žemiau lentelėje yra pateikiama 2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės suformuoto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio ir per 2008 m. išmokėtų žalų, kurių įvykio data yra iki 2007 m. gruodžio 31 d., analizė.

	2008 m. (su perdraudikų dalimi)	2008 m. (išskaičius perdraudikų dalį)
Išmokos, išmokėtos per ataskaitinį laikotarpį pagal įvykius, įvykusius iki jo pradžios	1 742 510	1 190 354
Tiesioginės žalos suregulavimo sąnaudos patirtos per ataskaitinį laikotarpį	-	-
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaryto numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio dalis pagal įvykius, įvykusius iki ataskaitinio laikotarpio	1 185 917	265 906
Iš viso	2 928 427	1 456 260
Praeito ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarytas numatomų išmokėjimų techninis atidėjinys	3 298 694	1 924 179
Skirtumas	370 267	467 919

Bendrovės vadovybės manymu, numatomų išmokėjimų techniniai atidėjiniai suformuoti 2007 m. gruodžio 31 d. buvo pakankami.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

16. Pastaba. Įsipareigojimai

Kreditoriai	Skolos, apmokėtinos		
	per vienerius metus	po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus	po penkerių metų
Subordinuoti įsipareigojimai	-	-	-
Perdraudikų depozitai	-	-	-
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla:	2 149 698	-	-
Įsipareigojimai draudėjams:	851 145	-	-
dukterinėms įmonėms	-	-	-
asocijuotoms įmonėms	-	-	-
kitiems asmenims	851 145	-	-
Įsipareigojimai tarpininkams	1 298 553	-	-
dukterinėms įmonėms	-	-	-
asocijuotoms įmonėms	-	-	-
kitiems asmenims	1 298 553	-	-
Kiti su draudimo veikla susiję įsipareigojimai	-	-	-
Įsipareigojimai, susiję su perdraudimo ir persidraudimo veikla	162 777	-	-
Įsipareigojimai perdraudėjams	-	-	-
Įsipareigojimai perdraudikams	162 777	-	-
Įsipareigojimai tarpininkams	-	-	-
Kiti su perdraudimo ir persidraudimo veikla susiję įsipareigojimai	-	-	-
Išleisti skolos vertybiniai popieriai, atskirai nurodomos konvertuojamos skolos	-	-	-
Skolos kredito įstaigoms	-	-	-
Mokesčiai, socialinio draudimo įmokos ir kiti įsipareigojimai:	1 687 164	-	-
Mokesčiai	207 317	-	-
Socialinio draudimo įmokos	108 184	-	-
Atlyginimai	168 410	-	-
Kitiems asmenims	1 203 253	-	-
Iš viso	3 999 639	-	-

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

16. Pastaba. Įsipareigojimai

Kreditoriai	Skolos, apmokėtinos		
	per vienerius metus	po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus	po penkerių metų
Įsipareigojimai dukterinėms ir asocijuotoms įmonėms	-	-	-
Įsipareigojimai draudimo įmonės vadovams	-	-	-
Įsipareigojimai kitiems susijusiems asmenims*	722 801	-	-
Iš viso	722 801	-	-

*Žr. 34 pastabą.

Bendrovės perdraudikų draudimo sutartims, sudarytoms iki 2005 m. sausio 1 d., perdraudėjas yra Pacific Life Re Limited, o draudimo sutartims, sudarytoms nuo 2005 m. sausio mėn. 1 d. - Commercial Union Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

17. Pastaba. Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Sukaupti metiniai priedai	780 000	636 000
Atostogų rezervas	436 732	360 847
Sukaupti įsipareigojimai tiekėjams	165 671	159 831
Sukauptos komisinių sąnaudos	43 256	41 406
Kitos sukauptos sąnaudos	155 061	141 359
Sukauptos sąnaudos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	1 580 720	1 339 443

18. Pastaba. Veiklos nuoma

Bendrovė yra sudariusi patalpų nuomos bei automobilio nuomos sutartis. Nuomos sutarčių sąlygose nėra numatyta apribojimų Bendrovės veiklai, susijusiai su dividendais, papildomomis skolomis ar papildoma ilgalaikė nuoma. 2008 m. Bendrovės nuomos sąnaudos sudarė 1 079 531 litus (2007 m. sudarė – 1 096 658 litų).

Nuomos įmokas ateityje pagal nuomos sutartis sudaro:

Per vienerius metus –	1 654 025 litai;
Nuo vienerių iki penkerių metų –	6 264 375 litai;
Po penkerių metų –	796 174 litai.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

19. Pastaba. Pasirašytos gyvybės draudimo įmokos ir persidraudimo veiklos rezultatas

Straipsniai	Pasirašytos įmokos	
	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Draudimas	85 037 280	70 889 655
Perdraudimas	-	-
Iš viso	85 037 280	70 889 655

Straipsniai	Pasirašytos įmokos	
	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pagal individualias sutartis	84 166 115	70 296 891
Pagal grupines sutartis	871 165	592 764
Vienkartinės įmokos	8 002 733	11 573 340
Periodinės įmokos	77 034 547	59 316 315
Pagal sutartis be dalyvavimo pelne	-	-
Pagal sutartis su dalyvavimu pelne	-	-
Pagal sutartis, kai investavimo rizika tenka draudėjui	85 037 280	70 889 655

Straipsniai	Pasirašytos įmokos	
	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Lietuvos Respublika	85 037 280	70 889 655
Kitos Europos Sąjungos valstybės narės	-	-
Kitos valstybės	-	-
Iš viso	85 037 280	70 889 655

Persidraudimo veiklos rezultatas	(813 092)	(54 094)
----------------------------------	-----------	----------

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

20. Pastaba. Pensijų kaupimo veiklos pajamos ir sąnaudos

Pensijų kaupimo veiklos pajamos ir sąnaudos	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Pensijų kaupimo veiklos pajamos	6 189 589	4 260 721
Atskaitymai nuo įmokų	3 834 008	2 865 389
Atskaitymai iš turto	2 340 109	1 387 808
Atskaitymai keičiant pensijų fondą	15 463	7 524
Kitos pajamos	9	-
Pensijų kaupimo veiklos sąnaudos	(3 986 350)	(4 285 441)
Įsigijimo sąnaudos	(2 258 030)	(2 726 877)
Pensijų kaupimo sutarčių sudarymo tiesioginės sąnaudos (komisiniai, dokumentų rengimo sąnaudos)	(1 157 314)	(1 308 924)
Kitos įsigijimo sąnaudos	(1 100 716)	(1 417 953)
Administracinės sąnaudos	(1 381 921)	(1 234 115)
Atlyginimas už depozitoriumo paslaugas	(97 591)	(69 631)
Kitos administracinės sąnaudos	(1 284 330)	(1 164 484)
Investavimo sąnaudos	(346 399)	(324 449)
Pensijų fondų investicijų įsigijimo tiesioginės sąnaudos	(107 807)	(141 661)
Kitos investavimo sąnaudos	(238 592)	(182 788)
Atidėtųjų įsigijimo sąnaudų pasikeitimas	(350 794)	(580 011)
Pensijų kaupimo veiklos rezultatas	1 852 445	(604 731)

21. Pastaba. Komisiniai

Komisinių rūšys	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Draudimo veiklos komisiniai		
Įsigijimo komisiniai	9 422 428	8 754 350
Gyvybės draudimo	8 291 222	7 490 099
Pensijų kaupimo	1 131 206	1 264 251
Sutarčių atnaujinimo komisiniai	3 778 514	2 679 222
Įmokų surinkimo komisiniai	419 363	346 555
Komisiniai investicijų tarpininkams	20 152	11 609
Iš viso	13 640 457	11 791 736

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

22. Pastaba. Įsigijimo sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Tiesioginės įsigijimo sąnaudos:		
Komisiniai, išskyrus portfelio valdymo komisinius ir įmokų surinkimo komisinius	13 200 942	11 433 572
Kitos išlaidos, susijusios su draudimo konsultantais	655 654	553 397
Medicininės apžiūros	173 698	154 593
Draudimo dokumentai	200 746	226 102
Tiesioginių įsigijimo sąnaudų iš viso	14 231 040	12 367 664
Netiesioginės įsigijimo sąnaudos (žr. 26 pastabą)	8 814 426	6 783 200
Iš viso	23 045 466	19 150 864

23. Pastaba. Žalos suregulavimo sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Tiesioginės sąnaudos	692	10 543
Netiesioginės sąnaudos (žr. 26 pastabą)	298 694	272 631
Iš viso	299 386	283 174

24. Pastaba. Investicijų vadybos sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Tiesioginės sąnaudos	127 959	153 270
<i>Komisiniai investicijų tarpininkams</i>	<i>20 152</i>	<i>11 609</i>
<i>Pensijų fondų investicijų įsigijimo tiesioginės sąnaudos</i>	<i>107 807</i>	<i>141 661</i>
Netiesioginės sąnaudos (žr. 26 pastabą)	387 286	301 592
Iš viso	515 245	454 862

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

25. Pastaba. Administracinės sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Tiesioginės sąnaudos	926 686	649 109
<i>Įmokų surinkimo sąnaudos</i>	<i>419 363</i>	<i>346 555</i>
<i>Pensijų kaupimo veiklos sąnaudos*</i>	<i>287 197</i>	<i>69 719</i>
<i>Mokesčiai**</i>	<i>220 126</i>	<i>232 835</i>
Netiesioginės sąnaudos (žr. 26 pastabą)**	4 650 620	3 986 850
Iš viso	5 577 306	4 635 959

* *Pensijų kaupimo veiklos sąnaudoms yra tiesiogiai priskirtos metinių laiškų pensijų fondų klientams siuntimo sąnaudos ir atlyginimo depozitoriumui už paslaugas sąnaudos. (žr. p. II.34.)*

** *Mokesčiams yra tiesiogiai priskirtos Bendrovės valdomų pensijų fondų privalomojo metinio audito išlaidos, kurios 2008 m. buvo 34 395 litai (2007 m. – 23 862 litai). Bendrovės privalomojo metinio audito išlaidos yra priskirtos prie netiesioginių administracinių sąnaudų ir 2008 m. sudarė 86 216 litų (2007 m. – 76 136 litai).*

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

26. Pastaba. Netiesioginės įsigijimo, administracinės, žalos suregulavimo ir investicijų vadybos sąnaudos

Sąnaudų straipsniai	Įsigijimo sąnaudos		Administracinės sąnaudos		Žalos suregulavimo sąnaudos		Investicijų vadybos sąnaudos		IŠ VISO	
	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Atlyginimai ir su personalu susijusios sąnaudos	3 534 564	2 995 631	2 132 291	1 913 989	187 020	148 274	223 681	148 780	6 077 556	5 206 674
Patalpų nuoma ir eksploatacija	1 249 080	1 074 622	182 068	186 052	9 882	10 904	9 202	8 867	1 450 232	1 280 445
Marketingo sąnaudos ir ryšiai su visuomene	1 714 466	888 816	722 837	289 880	-	-	-	-	2 437 303	1 178 696
IT išlaidos	813 535	690 497	821 803	814 659	74 691	82 111	105 339	116 747	1 815 368	1 704 014
Ryšiai	356 149	356 238	162 195	264 313	1 113	1 491	1 037	1 212	520 494	623 254
Nusidėvėjimas ir amortizacija	189 531	198 174	76 157	113 586	5 554	10 325	3 996	7 870	275 238	329 955
Biuro pirkimai	206 184	155 867	42 998	29 863	2 218	1 611	2 056	1 301	253 456	188 642
Profesinės paslaugos	386 322	133 891	342 535	218 151	11 810	11 451	27 171	7 850	767 838	371 343
Transporto išlaidos	105 936	105 588	18 471	33 087	844	1 719	784	1 385	126 035	141 779
Komandiruotės ir reprezentacija	141 033	78 365	57 002	35 528	3 301	2 021	2 748	1 529	204 084	117 443
Vertės sumažėjimo pasikeitimas	21 568	18 149	5 439	7 175	(1)	57	(1)	38	27 005	25 419
Banko mokesčiai	-	-	45 143	35 035	-	-	9 166	3 843	54 309	38 878
Kitos	96 058	87 362	41 681	45 532	2 262	2 667	2 107	2 170	142 108	137 731
IŠ VISO	8 814 426	6 783 200	4 650 620	3 986 850	298 694	272 631	387 286	301 592	14 151 026	11 344 273

Lentelėje pateikiamas administracinių sąnaudų dalies paskirstymas tarp netiesioginių įsigijimo, žalos suregulavimo ir investicijų vadybos sąnaudų, vadovaujantis Bendrovės patvirtinta „Sąnaudų priskyrimo sąnaudų grupėms bendrovės apskaitoje tvarka“.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

27. Pastaba. Darbo užmokesčio sąnaudos

2008 m. vidutinis Bendrovės administracijos darbuotojų skaičius pagal faktinį darbo laiką buvo 57 darbuotojai (2007 m. – 50 darbuotojai). Per 2008 m. darbo užmokesčio sąnaudos sudarė 3 947 226 litus (3 397 586 litų – 2007 m.), socialinio draudimo sąnaudos sudarė 1 215 149 litus (1 047 067 litus – 2007 m.), o įmokų į garantinį fondą sąnaudos sudarė 6 200 litus (6 757 litus – 2007 m.). Per 2008 m. iš tam tikslui 2007 m. sukaupto 636 000 litų metinių priedų rezervo (2006 m. sukauptas 585 000 litų premijų rezervas), buvo išmokėtos 564 440 litų premijos už 2007 m. darbo rezultatus (507 437 litų premijos buvo išmokėtos už 2006 m. darbo rezultatus), įskaitant socialinio draudimo įmokas. Už 2008 m. darbo rezultatus (įskaitant socialinio draudimo išlaidas) sukauptas 780 000 litų premijų rezervas.

28. Pastaba. Finansinės veiklos rezultatai

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Finansinės veiklos pajamos		
Palūkanos už sąskaitų likučius bei pajamos iš pinigų ekvivalentų	328 441	186 924
Valiutų kursų pasikeitimo ir konvertavimo įtaka	70 619	-
Kitos	342	2 478
Finansinės veiklos pajamų iš viso	399 402	189 402
Finansinės veiklos sąnaudos		
Valiutų kursų pasikeitimo ir konvertavimo įtaka	-	(108 291)
Kitos	(3 196)	-
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(3 196)	(108 291)
Finansinės veiklos rezultatas	396 206	81 111

29. Pastaba. Kitos veiklos rezultatai

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Kitos veiklos pajamos		
Mokymų pajamos	50 510	37 360
Kitos pajamos	2 499	23 217
Kitų veiklos pajamų iš viso	53 009	60 577
Kitų veiklos sąnaudų iš viso	-	-
Kitos veiklos rezultatas	53 009	60 577

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

30. Pastaba. Ypatingosios pajamos ir sąnaudos

Per 2008 m. ir per 2007 m. Bendrovė nepatyrė ypatingųjų pajamų ir sąnaudų.

31. Pastaba. Pelno mokestis

2008 m. Bendrovė turėjo 3 688 318 litų apmokestinamojo pelno, tačiau dėl sukauptų mokesčių nuostolių pelno mokesčio mokėti neturi. Taip pat nebuvo suformuotas atidėtųjų mokesčių turtas, nes, pagal esamas pelno mokesčio apskaičiavimo taisykles, Bendrovė ateityje nesitiki turėti tiek apmokestinamojo pelno, kuris leistų realizuoti atidėtųjų mokesčių turtą arba jo negalima pagrįstai įvertinti.

Ataskaitinių metų pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą sutikrinimas su to paties laikotarpio apmokestinamuoju pelnu (nuostoliais)

Straipsniai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius	12 331 934	8 198 394
Skirtumai:		
Neapmokestinamos draudimo įmokos	(81 394 605)	(65 731 926)
Neapmokestinamos investicinės pajamos	-	(1 122 548)
Teigiamas investicijų vertės perkainojimas	(1 384 203)	(1 090 804)
Sąnaudos, tenkančios neapmokestinamosioms pajamoms	48 883 961	55 827 898
Neigiamas investicijų vertės perkainojimas	10 319 901	2 349 588
Investicijų pardavimo nuostoliai	14 364 478	-
Kiti	566 852	1 332 800
Ataskaitinių metų apmokestinamas pelnas (nuostoliai)	3 688 318	(236 598)
Ataskaitinių metų pelno mokestis	-	-

32. Pastaba. Pelnas (nuostoliai), tenkantys vienai akcijai

	Pelnas (nuostoliai), tenkantys vienai akcijai, litais
2008 m.	20,73
2007 m.	13,78

Vidutinis svertinis akcijų skaičius per 2008 m. ir 2007 m. buvo lygus 595 000.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

33. Pastaba. Mokumo atsarga

Eil. Nr.	Turimos mokumo atsargos elementai	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	Dydžiai, didinantys turimą mokumo atsargą:	28 520 363	23 976 903
1.1.	Apmokėtas įstatinis kapitalas (kaupiamojo dividendo privilegijuotosios akcijos nurodomos atskirai 1.6 eilutėje)	5 950 000	5 950 000
1.2.	Akcijų priedai	9 718 229	9 718 229
1.3.	Perkainojimo rezervas	-	-
1.4.	Rezervai, sudaryti iš paskirstytinojo pelno:	520 200	110 280
1.4.1.	Privalomas rezervas	520 200	110 280
1.4.2.	Rezervas savoms akcijos įsigyti	-	-
1.4.3.	Kiti rezervai	-	-
1.5.	Nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)	12 331 934	8 198 394
1.6.	Kaupiamojo dividendo privilegijuotosios akcijos	-	-
1.7.	Subordinuotos paskolos	-	-
1.8.	Kiti išleisti vertybiniai popieriai	-	-
2.	Dydžiai, mažinantys turimą mokumo atsargą:	2 641 130	2 967 013
2.1.	Nematerialusis turtas	78 817	66 559
2.2.	Ateinančių laikotarpių sąnaudos	2 562 313	2 900 454
2.3.	Nuosavos akcijos	-	-
2.4.	Uždelsti debitoriniai įsipareigojimai	-	-
2.5.	Kitas riboto patikimumo turtas	-	-
2.6.	Turto vertės skirtumai	-	-
2.7.	Nebalansiniai įsipareigojimai	-	-
3.	Turima mokumo atsarga (1)-(2)	25 879 233	21 009 890
4.	Garantinis fondas	11 048 960	11 048 960

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

33. Pastaba. Mokumo atsarga (tęsinys)

Eil. Nr.	Rodikliai (litais)	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
1.	Draudimo techninių atidėjinių rodiklis	-	-
2.	Techninės rizikos rodiklis	5 008 887	3 902 401
3.	Papildančio draudimo rodiklis	2 774 128	1 598 575
4.	Tontinų rodiklis	-	-
5.	Investicinės veiklos rodiklis	1 048 846	850 461
6.	Pensijų kaupimo veiklos rodiklis	345 480	308 529
7.	Būtinoji mokumo atsarga: (1)+(2)+(3)+(4)+(5)+(6)	9 177 341	6 659 966

Pagal mokumo atsargos skaičiavimo reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos, turima mokumo atsarga 2008 ir 2007 m. turi būti ne mažesnė nei 3 200 tūkst. eurų ir turima mokumo atsarga turi būti ne mažesnė nei būtinoji mokumo atsarga. 2008 m. ir 2007 m. Bendrovė vykdė šiuos reikalavimus.

34. Pastaba. Sandoriai su susijusiomis šalimis

2008 m. – 2007 m. Bendrovė vykdė sandorius su šiomis susijusiomis šalimis:

Aviva Europe Regional Office - įmonių grupės, kuriai priklauso Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“, struktūrinis vienetas;

Commercial Union Polska Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna - Uždarosios akcinės gyvybės draudimo ir pensijų bendrovės „Aviva Lietuva“ motininė įmonė;

Commercial Union Polska Sp. z o.o. - Uždarosios akcinės gyvybės draudimo ir pensijų bendrovės „Aviva Lietuva“ seserinė įmonė;

Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg - turto valdymo įmonė, kuri priklauso įmonių grupei Aviva Investors. Bendrovė per turto valdymo įmonę Aviva Investors – R.C.S. Luxembourg vykdo investicijų pirkimo, pardavimo bei konvertavimo sandorius. Bendras tokių sandorių skaičius 2008 m. buvo 432, o jų vertė 162 707 743 litai.

Reikšmingi sandoriai su susijusiomis šalimis 2008 m. - 2007 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. mokėtinos sumos, lyginant su 2007 m. gruodžio 31 d. mokėtinomis sumomis, pateikiami žemiau:

	Gautos paslaugos per 2008 metus	Mokėtinos sumos 2008 m. gruodžio 31 d.	Gautos paslaugos per 2007 metus	Mokėtinos sumos 2007 m. gruodžio 31 d.
Commercial Union Polska - Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna	847 393	104 254	530 452	62 082
Commercial Union Polska Sp. z o.o.	1 140 202	288 051	1 059 070	262 068
Aviva Europe Regional Office	356 254	330 496	-	-

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litais, jei nenurodyta kitaip)

34. Pastaba. Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

Commercial Union Polska Sp. z o.o. teikia Bendrovei duomenų apdorojimo ir vidaus audito paslaugas.

Commercial Union Polska - Towarzystwo Ubezpieczen na Zycie Spolka Akcyjna teikia Bendrovei perdraudimo paslaugas ir duomenų administravimo sistemų paslaugas.

35. Pastaba. Finansiniai ryšiai su Bendrovės vadovais

Per 2008 m. vadovams (valdybos nariams) buvo priskaičiuota 1 329 958 litų darbo užmokesčio, įskaitant išmokėtas premijas bei kitas su darbo santykiais susijusias išmokas (2007 m. – 1 295 660 litai). Taip pat buvo suformuotas vadovų darbo sutartyse numatyto dydžio premijų rezervas už 2008 m. darbo rezultatus. Premijos gali būti išmokėtos įvertinus 2008 m. veiklos rezultatus. Premija Bendrovės vadovams bus nustatyta vienintelio akcininko sprendimu.

36. Pastaba. Nebalansiniai įsipareigojimai

Eil. Nr.	Įsipareigojimo pobūdis	Įsipareigojimo atsiradimo data	Įsipareigojimo termino pabaiga	Suma, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Suma, ataskaitinio laikotarpio pradžioje
I.	Suteiktos garantijos ir laidavimas	-	-	-	-
II.	Valdomas klientų turtas	-	-	300 295 816	193 407 266
	Pensijų fondas „Europensija“	-	-	66 560 702	43 007 487
	Pensijų fondas „Europensija plus“	-	-	208 355 667	138 614 336
	Pensijų fondas „Europensija ekstra“	-	-	25 379 447	11 785 443
III.	Kiti nebalansiniai įsipareigojimai	-	-	-	-

Bendrovė vykdo pensijų kaupimo veiklą ir patikėjimo teise valdo klientų turtą, kaupiamą 3 pensijų fonduose: „Europensija“, „Europensija plus“ ir „Europensija ekstra“.

Uždaroji akcinė gyvybės draudimo ir pensijų bendrovė „Aviva Lietuva“
2008 m. finansinės atskaitomybės aiškinamasis raštas
(litas, jei nenurodyta kitaip)

---

37. Pastaba. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

2005 m. Bendrovė prisiėmė prievolę atlyginti žalą, atsiradusią dėl priklausomų draudimo tarpininkų profesinių pareigų nevykdymo ar netinkamo vykdymo. Kadangi tiek Bendrovės, tiek Lietuvos draudimo rinkos statistika yra nepakankama taikyti statistinius modelius šių įsipareigojimų įvertinimui, atidėjimas nėra formuojamas.

38. Pastaba. Pobalansiniai įvykiai

Nuo 2008 m. gruodžio 31 d. iki finansinės atskaitomybės išleidimo datos nebuvo reikšmingų pobalansinių įvykių.

Generalinė direktorė

Asta Ungulaitienė

2009 m. kovo 18 d.

Finansų direktorius

Arūnas Rumska

2009 m. kovo 18 d.

L.e.p. vyriausioji finansininkė

Ana Šulčienė

2009 m. kovo 18 d.

L.e.p. vyriausioji aktuarė

Edita Saldukaitė

2009 m. kovo 18 d.

